

Rebeka Vidrih

Pogrešna poimanja i interpretacije povijesti umjetnosti Abyja Warburga

Svrha ovoga rada jest istaknuti dva problematična poimanja koncepta umjetnosti Abyja Warburga. Prvo je ono Warburga kao ikonografa, odnosno pojedinca koji je u prvom redu zaokupljen sadržajem, a ne formom umjetničkog djela. Kao povjesničar umjetnosti, Warburg je karijeru započeo zastupajući formalizam: u svojoj disertaciji o Botticellijevim djelima *Rođenje Venere* i *Alegorija proljeća* u prvi je plan istaknuo "nimfu", formalni motiv ženskoga lika odjevenog u lepršavu haljinu s raspuštenom, lepršavom kosom, za koju je pronašao sličnost s određenim motivima iz Polizianove poezije; no ono za čim je on zaista tragao zapravo je verbalni opis te vizualne slike, verbalni opis koji bi odgovarao Warburgovim vlastitim zapažanjima o ženskom liku u pokretu, a ne odgovor na pitanje njezina identiteta i značenja. Drugo pogrešno poimanje jest ono Warburga kao pojedinca, koji je navodno povijesti umjetnosti pristupao fragmentacijski, baveći se samo određenim i specifičnim detaljima i problemima, ne fokusirajući se na veliku "hegelovsku" viziju razvoja umjetnosti (kao što su to činili Alois Riegl i Heinrich Wölfflin), te je zbog toga postavljen na pijedestal kao junak, odnosno prethodnik "novog poimanja povijesti umjetnosti". Warburg nije bio sveučilišni profesor na stalnoj plaći, već slobodni istraživač, zbog čega je bio u mogućnosti dozvoliti svom umu da slobodno luta i istražuje; nije bio primoran izgraditi sustav i/ili metodu istraživanja povijesti umjetnosti kojom bi podučavao studente. No, ipak se u svom radu vodio sveobuhvatnim poimanjem povijesti umjetnosti i kulture. Poput Riegla i Wölfflina, i on je smatrao da su umjetnosti kovane i formirane različitim svjetonazorima te je u konačnici razvoj europske kulture, u psihičkom smislu, pojmio kao veliku evoluciju od magije do znanosti, od kulturnih običaja s primitivnih početaka do matematičkoga promišljanja u suvremenom svijetu.